

Ամերիկահային չի հաջողվել «Վարդան» անունով հյուրանոց բացել Վանում

ԱՍՏՎՈՒԼ, 5 ՅՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Թուրքական «Աբսամ» թերթը հաղորդում է, որ ամերիկահայ փիլսոփ Պետրոսյանը ցանկացել է Վանում հյուրանոց բացել, սակայն չի հաջողվել քանի որ նա չի ունեցել Վանում բնակվելու իրավունք, եւ, բացի այդ, ըստ թերթի, «հետին նախապես է հետադարձվել հյուրանոցն անվանելով «Վարդան», ինչը նշանակում է «հաղթանակ»»: Փիլսոփ Պետրոսյանի նախաձեռնությունը մեծ աղմուկի տեղի է սվել Վանում, իսկ գրաստեղծության նախարարության կողմից նրան տրված արձեռնագիրը չեղյալ է համարվել: Ոստիկանությունը մեկ օր ժամանակ է սվել, որոնցից հյուրանոցի նոր սեփականատերն ազատ է, իսկ Պետրոսյանն ասել է, թե կղիմի դատարան: Վանի վաճառականներն էլ իրենց հերթին ողմղել են, թե Պետրոսյանը Վան է եկել ոչ թե առեւտուր անելու կամ ներդրումներ կատարելու, այլ «ինչ-որ այլ նպատակներով»:

ԲՈՒՆ

Եվրոդաշտայությունն ընդունում է համապատասխանաբար մարտահրավերը

Եվրոպական միությունների ֆորումի երրորդ խորհրդածրոյումն ավարտվեց

ՎԱՏՈՒԿԱՆ ՄԱՍՏՎՈՒԼ, 5 ՅՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Գերթեմ դավար է մտաբերել եվրոդաշտայության նման ինտեգրացիոն համախառն մի լարանի մեջ: Այս ԵՄԵԿ երրորդ ֆորումի ավարտին մեզ հետ զուգահեռ բազմաթիվ ներկայացուցիչ ընդհանուր գնահատականներ է: Անուշահ, հայտարարումն հուզող, խիստ արդիական օրհանգրվածները ծանաբեռնված ֆորումն հաճախ օնջահեղծության նշաններ էր ցույց տալիս՝ ակտիվ բանավեճի մեջ մի կերպ սողոսկելով սալով կազմակերպչական հարցերը: Բայց կարեւորագույնը կարծես մաղկա օրվան չգրվեց: Որտեղից մասնակիցներն մեջ այսֆան հողությունը բացառող ուժ: Դեռեւս բացման օրը երաժշտական ողջույնի այնուպիսի հրավառությամբ սկսվեց ֆորումը, որ հետագա անհաջող ընթացքը զարգացրեց բացառվում էր: Թվարկներն անուշահը Մարիա Մովսիսյան (դաւնամուր, Երեւան), Սերգեյ, Լուսինե, Իրինա Խաչատրյաններ (ջութակ, դաւնամուր, Մայնի Ֆրանկֆուրտ): Ֆորումի երկրորդ օրը «խաղաղ» չսկսվեց, թե-

միջ թուր Ժուռնալիստների ներկա գտնվելու ցանկությունը նախադրեւ էր մերժվել, այդուհանդերձ նրանք փորձել էին «լրագրողական իրենց հետաքրքրությունը» բավարարել: Միայն ոստիկանի միջամտությամբ հնարավոր եղավ ֆորումը նրանց «լուսաբանումից» զերծ դաժել, ինչն, իհարկե, հնարավորություն ընծեռեց «Թուրքիե» թերթին մի մեծ վերնագիր դնել:

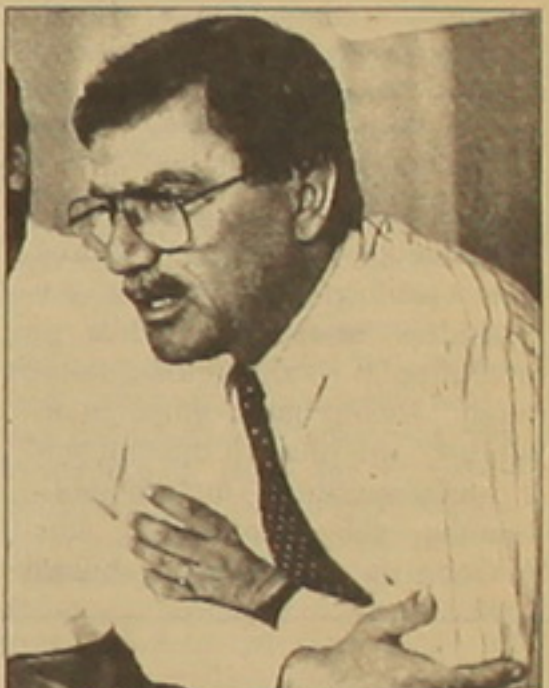
Ասորե ֆորումի լննարկած հարցերին մեր հղանցիկ հայացքը:

ՏԵՄ 1 էջ 3

ՎԱՏՈՒԿԱ

Օսսավայում Ցեղասպանության բանաձեւը մեկ ձայնով սաղալվեց

Օսսավայից (Կանադա) Անտուան Թեքսեյանը հաղորդում է, որ հունիսի 1-ին կանադական խորհրդարանին ներկայացված Հայոց ցեղասպանության ճանաչման բանաձեւը մեկ ձայնի անբավարարության հետեւանով սաղալվել է:

Սարգիս Ասատրյան

Բանաձեւը խորհրդարան է ներկայացրել զարգացմամբ Սարգիս Ասատրյանը, նրան զարգացրել է սկն Օգուստինը՝ Լիբերալ կուսակցությունից: Ներկա է եղել 33 դեպուտատ Մա Պառլամենտ, որը տեղ է գրադեցրել խորհրդարանի այն մասում, որտեղ հայ համայնի ներկայացուցիչները եկել էին զորավիզ կանգնելու: Ասատրյանը երկու ընտրանք է ունեցել՝ կամ բանաձեւը անհասկանալի էր կամ զանազան զեղչերով: Նա ընտրել է երկրորդը: Բոլորն իրենց համաձայնությունն են արտահայտել, բացի վարդապետը զգեստով մի զարգացմամբ, որը վերջին վայրյանին է ներս մեջ, զարգացվել, դեմ արտահայտվել եւ առանց իր տեղը գրադեցնելու դարձյալ դուրս է եկել: Ամբողջ արարողությունն ուղիղ եթեր է հեռարձակվել:

Բանաձեւի սաղալումից հետո էլ, այնուամենայնիվ, 6 զարգացմամբներ արտահայտվել են կողմ խոսել: Նրանց թվում են եղել լիբերալները:

բլոկից Մադլեն Դալֆոնդ-Գիրալդ, Ազգային դեմոկրատական կուսակցությունից՝ Բիլ Բլեյքին, առաջավոր դաշտանողականներից՝ Բիլ Բեյսին եւ Կանադական դաշտանից (Նախկին Ռեֆորմիստական կուսակցություն)՝ Զեն Էդը: Նիսի վերջում Սարգիս Ասատրյանը օնրհակալություն է հայտնել բլոկին:

Վ. Օ.

Վաղը Երեւան կժամանի Պետրոսյանի զարգացումը

ՄՈՍԿՎԱ, 5 ՅՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ՈՂ Պետական դումայի զարգացումը կուսակցությունը զարգացի նախագահ Գեոորգի Սելեզնյովի զխավորությամբ զարգացման այցով Հայաստան կայցելի 2001 թվականի հունիսի 7-10-ը: Ինչպես հաղորդում է ՈՂ Պետրոսյանի մամլո ծառայությունը, զարգացումը կազմում են ԱՂԳ զործերի եւ հայրենակիցների հետ կապերի կոմիտեի նախագահ Բորիս Պաստուխովը, զարգացմամբներ Չոյա Կորնցովան, Միխայիլ Մուսատովը, Վլադիմիր Պաուստով, Վիկտոր Ալկևիսի, Վալերի Դաւանովը, Սերգեյ Կոլեսնիկովը, Բորիս Տիտենկոն, Ալեքսանդր Ելեչիովը:

Ռուսաստանի զարգացման նախարարը ինչ-որ բան է հասկացնում

ՄՈՍԿՎԱ, 5 ՅՈՒՆԻՍ, ՄՈՍԿՎԱ: Հակահրթիռային զարգացման 1972 թվականի զարգացման ԱՄՆ-ի դուրս գալու դեմում Ռուսաստանն իրեն ազատ կհամարի:

Համաներում 1700-ամյակի կառավարությամբ

ԵՐԵՎԱՆ, 5 ՅՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ինչպես տեղեկացրել է Աժ զարգացման-հրավական հարցերի հանձնաժողովի նախագահ Վիկտոր Դալլախյանը, 33 Սահմանադրության 8-րդ հոդվածի համաձայն, հանրապետության նախագահ Ռոբերտ Զոյարյանն Աժ-ին առաջարկել էր Հայաստանում իրաւոնները զարգացման կրն հոյակելու 1700-ամյակի կառավարությամբ հայտարարել համաներում: Աժ հասարակայնության հետ կապերի վարչությունից հայտնում են, քանի որ տեսքը զարգացի է, հունիսի 8-ին զարգացման-հրավական հարցերի հանձնաժողովը կզուտարի փակ նիստ եւ հարցը կմնի տարջա: Հիտեցնեն, որ 2000 թ. դեկտեմբերի 5-ին զարգացման-հրավական հարցերի հանձնաժողովի նախագահ Վիկտոր Դալլախյանը, հավաքելով 60 զարգացմամբի ստորագրություն, համաներում հայտարարելու առաջարկությամբ դիմել էր հանրապետության նախագահին:

զարգացման կայունության բնագավառի եւս 32 համաձայնագրերի օրհանգրվածում ստանձնած զարգացմանը: Այդ մասին այսօր հասկանալի սվեց ՈՂ զարգացման նախարար Սերգեյ Իվանովը:

Եթե ենթադրվի, թե հակահրթիռային զարգացման զարգացման զարգացման է ենթադրել, որ ուժը կկորցնեն նաեւ նրա իման վրա ստորագրված բոլոր փաստաթղթերը, լրագրողների հետ զուգահեռ սասց Ռուսաստանի զարգացման զարգացման զարգացման զարգացման հնարավոր դուրս գալն ստանում է հանգեցնել աշխարհում զարգացման կայունության աշխարհաման ամբողջ համակարգի լայնամաս: «Մենք կարող ենք մուտք գործել այդ բնագավառում լիակատար անկանխատեսելիության փուլ»,- ընդգծեց Սերգեյ Իվանովը:

ՎԱՏՈՒԿԱ

Ռ. Զոյարյանի եւ Ռ. Պրոդիի ասուլիսը՝ Եվրամիության հեռուստատեսությամբ

ԵՐԵՎԱՆ, 5 ՅՈՒՆԻՍ, ՄՈՍԿՎԱ: Հունիսի 5-ին Բելգիա մեկնած 33 նախագահ Ռոբերտ Զոյարյանը հաջորդ օրը հանդիպում է ունենալու եվրամիության նախագահ Ռոմանի Պրոդիի հետ, որից հետո նրան համատեղ ասուլիս են կազմակերպելու: Ասուլիսն ուղիղ եթերով հեռարձակվելու է եվրամիության հեռուստատեսությամբ:

Հայաստանի էներգետիկայի նախարարը մեկաբար այցով մեկնել է Մոսկվա

ԵՐԵՎԱՆ, 5 ՅՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հունիսի 4-ին Հայաստանի էներգետիկայի նախարար Կարեն Գալուստյանը մեկնեց Մոսկվա՝ լննարկելու էներգետիկայի ոլորտում հայ-ռուսական համագործակցության հետագա հարցերը: Այս մասին հաղորդում է ՀԱՊ զործակալությունը՝ Հայաստանի էներգետիկայի նախարարության մամլո ծառայության վկայակոչմամբ: Թե կոնկրետ ինչ հարցեր են լննարկվելու Մոսկվայում, չի նշվում: Կարելի է ենթադրել սակայն, որ Ռուսաստանի մայրաքաղաքում կլննարկվեն Հայաստանի զարգացման զարգացման եւ միջուկային վառելիքի առաւումների հարցերը: Նախարարի այցը կսեղի մեկ օրով, հաղորդում է զործակալությունը:

ԲԱՔՈՒ

Իսրայելի հավասարմասար զարգացում է հայերին, զարգացիցիներին, Իրանին, արաբական արմատական երկրներին

Այդքեջանում Իսրայելի ժամանակավոր հավասարմասար Եմյուել Մոյալը երեկ Բաբելում հասուկ ասուլիս է կազմակերպել կառաված հունիսի 1-ի լույս 2-ի զիտեր Թել Ավիվի զարգացիցիներից մեկում զարգացիցի մահադարձի իրականացրած զարգացի ահաբեկչության հետ, որի զիտը դարձան 20 անմեղ իսրայելի երիտասարդներ: Հավասարմասար Մոյալն աղքեջանի լրագրողներին տեղեկացրել է, որ վերջին երեկ ամիսներին զարգացիցիների ահաբեկչության զոհ են դարձել 337 իսրայելիցներ: Պրն Մոյալը նշել է, որ «այս ահաբեկչությունը զարգացիցի են

ԱՄՆ-ը, ԵՄ զարգացիցիները, ՄԱԿ-ի զխավոր արտադար, Ռուսաստանը, մինչդեռ մինչ օրս զարգացման Բաբելում զարգացիցի հայտարարությամբ հանդես չի եկել»: «Իսրայելը բազմիցս զարգացիցի է աղքեջանիցիների զարգացման կոնրաձեռնը»: «Աղքեջանի Հանրապետությունը երբեւ չի զարգացիցի ծայրահեղական դիրքորոնումները, ինչպես դա անում են նրա հարավային հարեւանը, արաբական արմատական երկրները», ա-

սել է Եմյուել Մոյալը: Իսր. կողմից՝ Մա առաջին դեմոլը չէ, երբ Իսրայելի այս կամ այն զարգացման հանդես է զալիս հայաստան, իրականությանը չհամապատասխանող հայտարարություններով: Տակավին վերջերս արտադրանախարար Պերեզ Թուրիայում հերեց Հայոց ցեղասպանության փաստը թուրքերին դուր գալու եւ թուրք-իսրայելական բարեկամությունն ամրադրելու ակնկալիով: Հետաքրքիր է ինչ վայնասուն կարծրան թել Ավիվում ու ողջ աշխարհում, եթե հայ որեւ զարգացիցի հերի Հրեական ողջակիզումը:

Հայաստանում ԳԱՎ-ի սարածվածությանը առաջին սեղում Երեւանն է

Այնուհետև Պեդրոսյանի և Կրուկյանի

Երկ աշխարհում նվազում էր Գիմարոզականության անկման վարակի (ԳԱՎ) առաջին դեղորայքի գրանցման 20-րդ տարեկիցը: Այս առթիվ ԱՄԿ-ի հայաստանյան գրասենյակում երկ մամուլի ասուլիս էին հրավիրել սույն կառույցի հայաստանյան համակարգող Կատյա Չեկալովիչը, ուրիշ աշխատակիցներ, ԳԱՎ-ի գիտական կենտրոնի ղեկավար Մամվել Գրիգորյանը: Տևեց ԳԱՎ-ի հարցերը, որ Հայաստանում 1500-ից ավելի ԳԱՎ-ի վարակալի կա: «ԳԱՎ-ի սարածվածության քվանտային ցածր մակարդակն այստեղ մեզ հետ չի կանգնեցնում համադասախանային ծեղանկերը վճարվածությունը: Այս խնդիրը լուծելու համար առաջինը է համադասախանային: Այստեղ, սկսեց ԳԱՎ-ի մասնագետը Ազգային ժողովը խնդիր

անջնջությամբ օրենսդրության, առողջապահության, կրթության, արդարադատության նախարարությունները երկրի սոցիալական ֆառակալականության վերանայման կարգադրում: ԱՄԿ-ի հայաստանյան համակարգողը նշեց, թե ահռելի է նաև ՉԼՄ-ների դերը, ֆանգի վերջիններս են ԳԱՎ-ի կանխարգելման սարակալ եղանակների մասին տեղեկատվության եւ առհասարակ այս ոլորտում գրագիտության սարածման առաջնային միջոցը: Տևեց ԳԱՎ-ի համար բժշկական հետազոտությունների ծառայությունները տիտի մասշնի լինեն այս երկրում, ի դեպ, ողջ սարածումն ու ոչ թե միայն Երեւանում: «Սենը չենք ֆնանդատում Չեք երկրի վերաբերմունքն այս խնդիրն, տարգաղես

կոչ ենք անում ուժադրություն դարձնել նրա ահագնացող ծավալներին: ԱՄԿ-ն իրեն իրավունք է վերադասում անդամ երկրների ուժադրությունը սեւեռել այն խնդիրներին, որոնք որեւէ կերպ վնասում են վերջիններս բնակչությանը»: Իսկ Հայաստանում, Ս. Գրիգորյանի հավաստմամբ, ԳԱՎ-ի վնասը ավելի ու ավելի է ահագնանում: Մեք երկրում գրանցվել են վարակի փոխանցման դեղմեք բոլոր հնարավոր եղանակներով, բայց անցյալ տարի ավելացել է ներհակային թմրանյութերի օգտագործման միջոցով վարակի փոխանցման դեղմեքի թիվը: Վարակալիների մեծ մասը 29-30 տարեկան է, բայց վերջին տարում նկատվում է վարակի առավել երիտասարդացման միտում:

Լ. Գ.

ՇՈՒՎ

Զգուշացե՛ք կեղծ ռուսական տոկոլադներին

Շատ ժամանակ չի անցել այն տարիներից, երբ մեք ռուսական հեղեղված էր հիմնականում թուրքական եւ թատրակական արտադրության ցածրակարգ կոնֆեսներով: Իրավիճակը փոխվեց տեղական արտադրողի «Գրանդ Բեռլին»-ի հայտ գալուց հետո: Վերջինիս արտադրանքները (ինչպես կոնֆեսներն, այնպես էլ այլ ֆաղցրավենիներ) գրավեցին ներքին տուրքի մեծ մասը: Ցածրակարգ կոնֆեսների ներմուծումը դադարեց փոխարենը, բացի տեղականից, մեծացավ ռուսական արտադրության կոնֆեսների ներմուծումը: «Կրասնի օկսյաք», «Բարաբե», «Բոլեբիլ» եւ այլ ընկերությունների արտադրանքները ստացողը վաղուց է ծանոթ, եւ որակի հարցում ուրեւ կասկած չի առաջացել: Սակայն այստեղ առաջացել են այլ խնդիրներ, որոնց վերջերս բախվեց «Ազգի» աշխատակիցներից մեկը:

«Փեքակ» տնավածառից գնելով «Կրասնի օկսյաք» ընկերության «Սուֆլե», «Տրուֆել» եւ այլ բարձրակարգ կոնֆեսներ, նա հայտնաբերեց անհայտ ծագման, համի եւ ուրակի արտադրանք, որն ինչ ասես կարող էր կոչվել, բացի թիտակի վրա նվազ տոկոլադից: Մեք փորձեցրեք տարզելու, թե ո՞ր ընկերությունն է Հայաստանում ներկայացնում «Կրասնի օկսյաքը», աղադրյուն ավարտեցին: Այդպիսին ամենայն հավանականությամբ գոյություն չունի, հակառակ դեղմուն կեղծ աղանդների առկայության մասին տեղյակ կլինեք եւ կզգուշացնեք բնակչությանը:

դից է գնված աղանդը եւ լուսանշնի հետ ընդունել: Չէ՛ որ այդ կոնֆեսները թանկ արժեն: Թվում է, թե դժվար է գտնել այս հարցերի տասախանները: Մինչդեռ հեծանիվ հորինելու անհրաժեշտություն չկա: Բաղաձակիք աշխարհը վաղուց արդեն գտել է ելը, որին համառոտ ընդդիմանում են մեք տնավածառների առեւտրականները: Խոսքը հսկիչ դրամարկոլային մեքենաների ներդրման եւ հասկաղես դրանց կիրառման մասին է: Այս դեղմուն եւ սղառողն ըստ ստացած կրոնի կարող է վերադարձնել անորակ աղանդը, եւ առեւտրով գրաղվողը կզգուշանա կեղծ աղանդներ ձեռք բերելուց եւ իրացնելուց: Մինչդեռ այս հարցի լուծումը հետազոտվեց անորոշ ժամանակով, ինչի հետեւանով շարունակում են տուժել եւ սղառողները, եւ թեքոլոգները:

ԱՐԱ ՄԱՐԻՆՈՍՅԱՆ

«Ազգա տասգամավորը չի ուզում թխածը լիզել»

Մ. Գասպարյան, «ՏԺԿ-ն դեռ չի գտել իր սեղը ֆաղաֆակային սասպարեղում»

Չեքաֆրակային մի շարք հայտարարություններ է արել Ազգային ժողովի ազգա տասգամավոր Մանուկ Գասպարյանը, երբ վերջերս թիվ 49 ընտրատարածում Ազգային ժողովի տասգամավորի ընտրություններում դաժնակցական թեկնածուին տասգամավորը նույնպես մեկնել էր վանաձոր: Տեղի հեռուստատեսությամբ ընտրողների հետ գրույցի տալիս Մ. Գասպարյանը նախ ասել էր իր ՏԺԿ անդամ դաժնալու տասգամավորը, աղա թե ինչպես ինքն չի միացել «Միասնությանը»: «Միասնությունը» երբ կազմեցին, այդ ժամանակ արդեն փոժանել են, որ մեք են ՏԺԿ, նույն է որն Գասպարյանը: Նրա խոսքերով, գաղափարական ոչ մի հենք չկար, ՏԺԿ-ին միացել էր հանրադասականների երկրադասական թեք, որով եւս ազգա տասգամավորը, մեղմ ասած,

հիացած չէ. «Երկրադասների մոտ ուժային մեքողներն էին, գաղափարականը չգիտեմ ինչն էր: Երկրադասներին շատ են հարգում, բայց նրանց կրթական գեժը շատ անցած ավելի ցածր է, ֆան մնացած դեղմեքում, հասկաղես հրամանատարական կազմում»:

Պատգամավորն այսօրվա ՏԺԿ-ին համեմատում է նավաղեսին կորցրած նավի հետ. «Նավն առանց նավաղեսի ծովում մաղցում է», տասկերակոր ասում է Մ. Գասպարյանը, նեքով, որ «ՏԺԿ-ն այսօրվա դրությամբ դեռ չի կարողացել գտնել իր սեղը ֆաղաֆակային սասպարեղում»:

Թողրակից

«Վրասան» թերթի 80-ամյակը կնքվի ռեժիսորներին

2000 թ. դեկտեմբերի 21-ին լրացել է Թիֆլիսիում հայերեն լույս տեսող «Վրասան» թերթի 80-ամյակը, որին ողջունել են Վրասանի Հանրադատության նախագահ Էդուարդ Շեւարժնաձեն եւ Հայաստանի Հանրադատության նախագահ Ռոբերտ Բոչարյանը: Սակայն հոբելյանի նույնը նախ տեղափոխվեց մայիս, աղա առաջին տեղեկները:

առաջարկում «մասից մի փուտ հանողը», եւ ռեժիսորներն էլ, հաճվի առնելով դա, որոշ օգնություն ու աջակցություն է ցույց տալիս»:

«Հեծածգման տասժաղը ֆինանսական դժվարություններն են, աղա թերթի գլխավոր խմբագիր Վան Բայրուրյանը: Որոշված էր, որ տոնը նեքն մայիսին, սակայն դրան խանգարեց ռեժիսորները հեղաժեքման փորձը, որի հետեւանով մեքն նույնիսկ մնացին առանց աշխատավարձի: Համոզված են, որ տնակատարության հասկացված գումարը կստանան, եւ թերթի հոբելյանը կնեքն առաջին օգոտոսոսին կամ տեղեկներին: Ծրագրել են հոբելյանական երեկոն անկացնել Թիֆլիսիի օղեսային թատրոնի դահլիճում:

Հոբելյանին հրավիրելու են նաեւ երեւանցի մեք գործընկերներին լրավական գործակալություններին եւ թերթի խմբագրություններին:

Կարող են յժածկել ամսիտար վիճակում են, երեքնի օղեսերը այժմ շարաքերթ է դարձել, սակայն այս տայաններում էլ մեքն մնում են վի-

յաթ-նովա» անսամբլի ղեկավար Մուկուշ Դազարյանը:

Շատ Վրասանի ռաղիոյի հայկական բաժնի վարիչ Մուսաննա Խաչատրյանի, իր ամբողջ գիտակցական կյանքում «Վրասանը» եղել է իր հետ, իր կողմին իր ժողովրդի կյանքին վերաբերող բարի ավեքսներով, հաժելի անակնկալներով:

Դու մաժոցայան տաժեքով ու բաժեքով, գույնով ու տայանությամբ լեքուն արտես, որ ցրել եւ հասկերից հասկերից բաժնաղաղ ընտանիքներում, ու փոքրիկ հասկերից սնվել ու աղրել են մեք մեծերն ու փոքրիկները, բացակայում է Թիֆլիսիի Պեքոս Աղայանի անվան ռեժիսորանայի թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար Արմեն Բայանուրյանը:

ԱՐԱՆԿ ՄԱՐԻՆՈՍՅԱՆ
Արմենուրյանի թողրակից
Թիֆլիսի-Երեւան
Լուսանկարը՝ հեղիտակի

Կանխե՛ք թռչունների կոտորածը

Մի ֆանի օր աղաղ Խարբերի երաժշական դողրից այգում երեք երիտասարդներ ռոտրոդակալ հրացանով թռչուններ էին որոում: Հեքն միայն տարվա այս ժամանակ՝ ձմաղրան, ձագերի դուրս գալու ժեքանում որսն արդեն հանցանք է: Այնինչ տարվեց, որ ինչպես աղաղին անցողիցը այդ մարդիկ մեղվակույներ էին որոում: Արակաղ գեղեցիկ, գույնգույն այդ թռչունը գրանցված է Հայաստանի բնության կարմիր գրքում: Անցողիցը նաեւ տեղեկացրին, որ թռչուններին մորթաղեր են անում, մեքակում են իրեւ գեղեցիկ խրսվիակ վաժաոում: Ստուգելու համար կիրակի օրն այցելեցի «Վերնիսաժ»: Իրոք, երկու երիտասարդ վաժաոում էին արդեն մեքակած մի մեղվակույ, մի արծիվ, մի վայրի բաղ: Սա Շանակում է, որ հանցաղործները մեք տեսակով չեն սահմանափակվում: Նրանց, գուցե

նաեւ ուրիշների որսը տարածվում է Խարբերից դուրս: Այս հանցաղործությունը կանխելու համար Հայաստանի ռոտրոդակալությանը, կեղնադասական ինտիտուցիոն հարկ կլինի դիմել մարզերի ոստիկանությանը, գյուղաղաղեսներին (կոնկրետ այս դեղմուն հարբերի գյուղաղաղեսին) խնդրելու ռեք տաղանդեղով շահաղղի մոտեցում ցուղաղերել, փակել թռչնաղղերի ժանաղաղիը, կանխել թռչունների կոտորածը:

ՈՐՈՇԵՆ ԲԱԳՆԱՅԱՆ

ՅԱՎԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Մարիեսա, Գրեսա, Պարույր, Հասմիկ Հակոբյանները եւ իրենց ընտանիքները խորաղես ցավակցում են Ասղղիկ Մաղարյանին եւ Հակոբ Աղղոմնյանին սիրելի հոր եւ աները

ԽԱՉԻԿ ՍԱՖԱՐՅԱՆԻ

անժամանակ մաղվան կաղակցությամբ ցավակցելով նաեւ հանգուղայի բոլոր հարաղաղեսներին:

Հողեղանղիսը այսօր հուղիսի 6-ին, ժ. 17-ին, Ներին Բաղմաղերը գյուղում: Հուղարկավորությունը հուղիսի 7-ին, ժ. 14-ին:

«ԱԶԳ» ՕՐԱՅԵՐԹ
Հաստակութան ժՄ տարի
Հիմնաղի եւ հրատաղի
«ԱԶԳ ՕՐԱՅԵՐԹ» ՄԻՂ

Երեւան 375010, Հանրաղեսության 47
Ֆաղա 374-1-562863
e-mail: azg2@arminfo.com
www.azg.am

Գլխաղոր խմբաղի
ՅԱՎԱԿ ՍԵՏԻՔԵՍԱՆ / հեք. 521635
Խմբաղի
ՊԱՐՈՒՅԻ ՅԱՎԱԿԵՍԱՆ / հեք. 529221
Տեղրե
ՅԱՐՈՒԹԻՆ ԱՆԱՐԵՍԵԱՆ / հեք. 529353
Հանակաղ, ժաղայուղին
/ հեք. 582483
Շուրղորաղ լրաղավաղ ժաղայուղին
/ հեք. 529353

Apple Macintosh
հանակաղային շարուժեղ
«Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի արողղաղան թե մաղաղի արտաղղունըղերը տղաղի մաղուղի միղղով կամ ողղիտեղաղաղեստեղաղեսաղ, աղանց խմբաղութան գղաղոր համաղայուղեան խաղի արղելում են, համաղայուղ ՀՀ հեղիտակային խաղունի մաղի օղելի:

Լիւթերը չեն գղաղաղում ու չեն վերաղաղում

«ԱԶԳ» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԳԳ

ՈՍԹԱԳԻԿ

«Արմորդիսմո-2001» միջազգային ցուցահանդեսը կարելի է համարել ամփոփիչ Հայաստանում ազդեցիկ գաղափարների արթնացման այս փուլի համար: Այն հստակ արձանագրեց գյուղատնտեսության վերանախագծման արդյունաբերության մի ֆանի ծյուղերի կայացումն ու լուրջ գործունի վերածվելը ինչպես ներքին, այնպես էլ արտաքին ակադեմիայում: Միաժամանակ երեւացին այն

բերելու համար, որտեղ այն արագ տրամադրվում է սակայն անկա հնարավորություններն ավելի մեծ են: Հարկ է նշել, որ այս ծյուղի զարգացմանը նպաստել են միջազգային մի շարք ծրագրեր եւ ընկերություններ՝ «Անդր-Եվրոպա», ԱՄՆ գյուղատնտեսական կոնցեսիաները եւ այլն: Արտաքին ակադեմիայում ծանալվելու մեծ հնարավորություններ ունեն հայկական բնական մրգային արտադրողները:

Ինչու էլ հարցնենք, որտեղ այն արագ տրամադրվում է սակայն անկա հնարավորություններն ավելի մեծ են: Հարկ է նշել, որ այս ծյուղի զարգացմանը նպաստել են միջազգային մի շարք ծրագրեր եւ ընկերություններ՝ «Անդր-Եվրոպա», ԱՄՆ գյուղատնտեսական կոնցեսիաները եւ այլն: Արտաքին ակադեմիայում ծանալվելու մեծ հնարավորություններ ունեն հայկական բնական մրգային արտադրողները:

րակով կենդանական եւ բուսական յուղերով եւ կարագներով: Խորհրդային ժամանակներում բուսական յուղը երբեք չէր օգտագործվում ինչպես սնունդի կոմպոնենտ, որի անարդյունավետ սեփականացումը հետազոտվել էր Կենդանական կոնցեսիաների համադասարան արտադրանքի փորձարկմամբ: Կենդանական յուղի արտադրություն կազմակերպելու եւս հնարավոր է: Սակայն

«Գրանդ» ընկերությունների նախագահ Հրանտ Վարդանյանը, որը, սակայն, համեմատյալ ղեկավարում է իրականացրել: Թվարկվածներն առավել լայն տրամադրություններ են, որոնց սեղանակալ արտադրության ստեղծումը եւ արտադրության կազմակերպումը եւ օգտակար տրամադրությունները: Վերադառնալով «Արմորդիսմո-2001»-ին, հարկ է նշել, որ ընդհա-

Ցուցահանդեսում երեւացին մեր հաջողություններն ու բացթողումները

Իսկ այդպիսիների մեջ՝ կշտանալու նպաստակ ունեցողները

ուղերները, որտեղ սեղանակալ արտադրությունը դեռեւս ցուցադրելու ոչինչ չուներ:

Հայաստանի սննդարդյունաբերության առաջատար, անուր, ոգելից խմիչքների, մասնավորապես կոնյակի արտադրությունն է: Վերջին 2-3 տարիներին մեր ամենալիցսար խմիչքն ոչ միայն վերանվաճեց իր տրամադրված ավանդական ակադեմիայում (Ռուսաստանը եւ ԱՊՀ այլ երկրները), այլ նաեւ մուտք գործեց նոր ակադեմիայում: Անցյալ տարի Ռուսաստանում տրամադրված կոնյակի կեսը եղել է հայկական արտադրության: Հիմնականում երեւանի կոնյակի գործարանի, «Գրեյթ Վելի»-ի, ինչպես նաեւ երեւանի «Արարատ» գինու-կոնյակի-օղու կոմբինատի, «ԱՄՊ» եւ մի ֆանի այլ ընկերությունների կոնյակներն սկսել են վաճառվել նաեւ Հյուսիսային Ամերիկայում, լատինամերիկյան երկրներում, Եվրոպայում, Հարավ-արեւմտյան Ասիայում:

Շնորհիվ իրենց որակական եւ համալին հասկանիչների դրանք կարող են ուղղակի անփոխարինելի լինել: «Արարատ»-ը, «Նոյան»-ը եւ այլ ընկերությունների մասուրի, խնձորի, ծիրանի, դեղձի եւ այլ հյութերը հիմնականում գրավել են ներքին ակադեմիայում, սակայն առայժմ ոգելից խմիչքների համեմատ արտադրման ծավալները մեծ չեն:

Հայկական գարեջրի («Կոսայ») եւ «Կիլիկիա»-ի հաջողությունների մասին բազմիցս է ասվել, ուստի անհմաս է կրկնել: Մնում է հուսալ, որ այդ ուղին չի խաթարվի:

Մրգերի, բանջարեղենի դաշնանները, ջեմերը եւ այլ արտադրանքները դեռեւս ներքին ակադեմիայում հասանելի են որոշակի ծանալվելու ունեն անցնելու: Այստեղ դասձառող ոչ թե որակն է, այլ՝ բարձր գինը: Պատահական չէ, որ որոշ արտադրանքներ, օրինակ, ջեմերը մասնավորապես ակադեմիայում վաճառվում են արտերկրում, ֆան Հայաստանում: Այդուհանդերձ, աշխատանքները մեծ կարգավիճակում իրենց արտադրողներին իրենց արտադրությանը:

Հրուսակեղենի («Գրանդ Էնդի», «Գարոյին», մասնաբերի եւ կարճամաշի («Էստրոն ԳԱՍԱ», «Արթին», «Արարատ-Կար», Արմու ԹՏԻ, Լուսակերի Ֆարիկաներ, «Թանարա» եւ «Շանթ») եւ այլն արտադրությանը զբաղվող ընկերությունները չնայած ժամանակ առ ժամանակ հայտարարում են արտա-

Հիշատակված ընկերությունների մեծ մասի արտադրանքը ներկայացված էր «Արմորդիսմո-2001»-ում: Դասելով ցուցահանդեսի մթնոլորտից՝ ենթադրելի է, որ մեծ կերպով են նոր դասակարգվածությունները եւ «Պատրաստված է Հայաստանում» գրություն սննդանշանները առավել ծանալվելի կդառնան աշխարհում: Սակայն, դժբախտաբար, այս ծյուղի մի շարք արտադրանքները բացակայում էին ցուցահանդեսում: Ներկայումս Հայաստանի ներքին ակադեմիայում եւ արտերկրում մնալ ենթադրվում է կասկածելի ո-

անասնաբուծությանը զբաղվող սննդարտադրողները դեռեւս ի գործ չեն ակադեմիայի համար յուղ արտադրել: Չնայած նաեւ սեղանակալ բուսական յուղի արտադրությանը համար (բացի մի քանի մի օրինակներից): Շուրջ 500 տոննա «Արարատ», «Արթին» եւ այլ ընկերություններից ներմուծվող արտադրանքը: Կարի փոփոխում եւս ներմուծվում է: Դրա մի զգալի մասը ստացվում էր որոշ մարդասիրական օգնություն, որի վրա բացակայում էր միջազգային օգնությունը: Տեղեկությունները կարի փոփոխումը արտադրության ծրագիր ուներ

Նոր առմամբ լավ էր կազմակերպված, սակայն մեր դառն իրականությունը իր շահ անդրադարձն ունեցավ նաեւ այս միջոցառման վրա: Իրենց արտադրանքը ներկայացնող ընկերություններն այն նաեւ հյուրասիրում էին, ինչից էլ օգտվում էին ցուցահանդեսում իրենց ստանդարտ լցնելուց բացի այլ հետաքրքրություններ չունեցողները: Ստեղծվել էր հակասական լիճակ: Եվ եթե առաջին օրն ամեն ինչ անվաճար եւ առատորեն հյուրասիրվում էր, ապա հաջորդ օրերին ցուցահանդեսի մասնակիցները դարձապես իրենց ստանդարտից հյուրասիրությունը: Նույնը էր նաեւ մուտքը հսկող ոստիկանների կացությունը, որոնք փորձում էին զանազան այնպիսի կեանքային նպաստակ ունեցողից: Իհարկե, ցավալի է վերջիններիս անկախությունը ընդհանրապես, եւ դա նախկին եւ ներկա իշխանավորների խղճին է ծանրացած: Սակայն միջազգային ցուցահանդեսը չի կարելի վերածել բարեգործական ճաշարանի: Դրա համար անհրաժեշտ է այցելությունների համար (բացի հրավիրվածներից) սահմանել թեկուզ խորհրդանշական (ենթադրեմք 500 դրամ) վճար, ինչն, ի դեպ, գործում էր ուկրաինական եւ ակնագործության ցուցահանդեսում (1000 դրամ): Չնայած, կարծում ենք, վերջին դեպքում դրա անհրաժեշտությունը չկար: Թանկարժեք զարդեր չլին նվիրում, եւ սովոր այցելուներ չկային:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Եվրոպայի արտադրությունն ընդունում է համաաշխարհայինացման մարտահրավերը

Սկզբում էլ 1

Հունիսի 1-4-ը Բոննի Գուստավ Եսթերգանի ինստիտուտի արահում տեղի ունեցավ եվրոպայի հայկական միությունների ֆորումի երրորդ խորհրդաժողովը, որին մասնակցեցին 20-ից ավելի երկրների մոտ 100 ներկայացուցիչներ: Ճորտի կազմակերպիչներն էին ԵՄԳ-ն, Գերմանիայի հայերի կենտրոնական խորհուրդը, Հայկական հարցերի ուսումնասիրության կենտրոնը, ԵՄ փախստականների ֆորումը: Այս անգամ խորհրդաժողովին անդամակցեցին Ռումինիայի եւ Ավստրիայի համայնքները, իսկ Ռուսաստանի հայերի միության, Դաիսայի հայկական մշակութային կենտրոնի, Հոլանդիայի հայ համայնքի մասնակցները ներկայացրին իրենց կազմակերպությունների գործունեությունը՝ անդամակցությունը թողնելով հետագա նմանություններին: ԵՄԳ ընդհանուր ֆարսուղար Ռոնո Սադրյանը ներկայացրեց կազմակերպության կատարած մեկտարա աշխատանքը՝ շեշտելով, թե ֆորումը բաց է բոլորի առջև, իսկ վերջավորության ընդգծեց, թե ֆորումի գործադիր մարմինը լիցենզիայի մեծաշուկայի չէ եւ կարելի է սերտափոխության խնդիրը: Գործադիր մարմնի որոշումները, ֆորումի հիմնադրամ է ստեղծվել 55.000 Եվրոյան ֆրանկ նախնական կապիտալով, իսկ ֆորումի արեւելյան բյուջեն նախկին 20-ից դարձավ 50.000 դոլլար: Կարելի է նշել, որ Բրյուսելի սեղանակալական գրասենյակի ղեկավար Լիկոլա Դավիթյանի կատարած աշխատանքը, ինչը հաճախ առնելով, վերջինս ընդունեց ֆորումի գործադիր մարմնի անդամ: Իր հերթին, Լիկոլան սեղանակցեց, թե գրասենյակի ներկայությունը նշանակում է եվրամիության կառուցողների մաս աշխատանքի ակտիվացում, մասնավորապես իրազեկելով Հայաստանի հետ ԵՄ-ի կողմից իրականաց-

վող 8 ծրագրերի մասին: Նա կոչ արեց ֆորումին Հայաստանի աղաքացիական միացյալ ֆարգությունը ծավալել ԵՄ-ի արտադրություն:

Հայկական հարցերի ուսումնասիրության ինստիտուտի (Եվրոնիտ) ներկայացուցիչ Անդրանիկ Ազնավուրը շեշտեց հայկական գաղութների մասին սեղանակալական բանկ ստեղծելու եւ համապատասխան օգնություն կարելու անհրաժեշտությունը:

Մեր ժողովրդի երկու երրորդը ներկայումս աղքատ է հայրենի հողից դուրս, ասաց Կիլոսի Մելգոնյան կրթական հաստատության փոխնախագահ Կարապետ Դախչյանը՝ անդրադառնալով սերտափոխության խնդրին: Ինչու էր մեք էլ վերաստանալ մեր ինքնությունը սփյուռքի մեջ յուրաքանչյուր սերտափոխության ժամանակ: Նույն ժամանակ մեծ էր մասնագետները դրոշմի նկատմամբ: «Քննեցե՛ք դրոշմի դասնությունը, կրկնե՛ք համայնքի դասնությունը: Դրոշմ կենտրոնակներ կազմված երկրներ գաղթած փախստականների իրավական խնդիրների լուծման կարևորությունը:

Ճորտի նմանակման գլխավոր թեմաներից մեկը դարձավ ցեղատարաբանության ծանալման հարցը: Բոննիում համալսարանի Սփյուռք եւ ցեղատարաբանության ինստիտուտի սնտրոն Միլհան Դաբալը անդրադարձավ ցեղատարաբանության ծանալման ակադեմիայի եւ նոր օգտակարությանը՝ ասելով. «Ցեղատարաբանության մասին որեւէ երկր-

ություն չունի եւ դասնական հարաբերակցության, երկրորդն է մոտեցում է, որը ուրազման է ծանուց: Հասկանալի էր մեք էլ ԵՄ-ի, որ ցեղատարաբանությունը չի կարող որեւէ փաստական առարկա դառնալ: Պատարանի ընդգծմամբ, ցեղատարաբանությունը սփյուռքային հարց է, որովհետեւ սփյուռքային կառույցն է, որ ի վիճակի է համաաշխարհային կառույցից ներսնելու: Հայաստանը մեք է թիկունը դառնալ եւ միջի լինի այն վայրը, ուր հիւժողությունը մեք էր միջի:

Բնականաբար, ելույթի ավարտը խիստ հազեցած էր հարցերով եւ արակայուն դիտարկումներով, որոնք մասնավորապես Հայաստանի Հանրապետության այդ հարցում առավել ակտիվ կամ նվազ դերակատարումն ասին էին ակնարկում: Անդրանիկ Ազնավուրը անդրադարձավ ցեղատարաբանության ծանալման ուղղությանը Գերմանիայում սարված աշխատանքներին, շեշտեց, որ Բոննից արագ կողմից ծանալումը ԵՄ-ի կողմից էր, որ ֆարգությունը գերմանական ֆարգական վերնախավում սարվի այն ուղղությամբ, թե ինչու է ծանալումը նպաստավոր Գերմանիայի համար: Այս հարցում նա նույնպես կարելի էր համակարգիչ մարմնի գոյությունը եւ քուրերի հետ երկխոսության ֆարգականության ԵՄ-ի կողմից գոյությանը:

Ինչպես հայտնի դարձավ խորհրդաժողովի սկզբին, արտգործախարար Վարդան Օսկանյանի փոխարեն Հայաստանի արտաքին ֆարգականությունը հիմնադրությունը ներկայացրեց դեպքում Ջիվան Թաթարյանը, որը ՀՀ արտաքին ֆարգականության գլխավոր 3 հարց ընդգծեց. մեր սարածալին արտգործախարարությունը, սահմանների դաշնակցությունը, ներքին կայունությունը եւ սեփական արտադրությունը: Դարաբաղի հարցում դեպքում հայ-

արտերկրում ծանուցում էր միջազգային օգնությունը: Սակայն, ըստ նրա, մեր սահմանների ակտիվ հիմնական է, ֆան այն, ինչ միջի զիջեմք»: Դեպքում ԵՄ-ը, թե Հայաստանը փոխզիջման ֆարգականությունը ԵՄ-ում ակադեմիայում է, իսկ դաիլիմումն անցած հարցերից մեկին ի դասատիան ասաց, թե «ՀՀ դիվանագիտությունը նկատի է առնում, որ աշխարհը միայն Մոսկվան եւ Վաշինգտոնը չեն»: ՀՀ ԱԳՆ սփյուռքի հետ կապերի գործադիր կոմիտեի սնտրոնի սեղանակալ Ջիվան Մուսիսյանը ներկայացրեց բացառաբար Սփյուռք-Հայաստան 2-րդ խորհրդաժողովի հետաձգման դասձառնությունը:

Խորհրդաժողովի երկրորդ օրվա կարեւորագույն թեմաներից մեկն էլ «Համաաշխարհայինացումը (գլոբալիզացիա) եւ հայկական սփյուռքը» նյութն էր: Նախ Բոննիում Սփյուռք եւ ցեղատարաբանության ինստիտուտի աշխատակից Բիլիսի Պլասը հանգամանակից ներկայացրեց համաաշխարհայինացման արտգործախարարության շեշտելով, թե դրա առարկան հիմնականում իրականությունն է, թե դա ոչ թե ինտերնացիոնալիզմն է, այլ ճրտնազգայնացում: «Համաաշխարհայինացման փոխարեն ԵՄ-ում եւս միջազգային հարաբերությունները», ասաց բանախոսը: Տիկին Պլասի ասելով, գլոբալիզացիա հայկացությունը ենթադրում է զարգացում, աշխարհի ի մի բերում, նույնաբան համակարգի ստեղծում:

ԱՄՆ-ից սփյուռքագետ, գրականագետ Խաչիկ Թուրյանն անդրադարձավ Սփյուռքի եւ գլոբալիզացիայի խնդրին: «Համաաշխարհայինացման մեջ Սփյուռքը հասնու է սեղ ունի: Կորցնող ազգն է, ԵՄ-ում Սփյուռքը», սա էր նրա անյալի հետաքրքրական ելույթի եզրակարգող գնահատականը: «Համաաշխարհայինացման երեւույթի եւ հոլովույթի մասին ԵՄ-ի հետաքրքրա-

կան կարող է լինել հայ եկեղեցու սեփականեց, եթե նա հաջող մշակութայինացնել իր փորձառությունը», այսուհետեւ գնահատական սկզբ իր ելույթում նուրվան ար. Չախարյանը (Յրանսիա): Մրգապես հայրը հետաքրքիր հարցադրումներով իր մասնագետները հայտնեց, թե ցիուրան եղած եկեղեցին ինչպես միջի հարաբերի համաաշխարհայինացումը, փոփոխվող աշխարհի մեջ: Գերմանիայում Հայաստանի դեպքում Անոս Ոսկանյանը «Հայաստանը եւ համաաշխարհայինացումը» թեմայով իր ելույթի սկզբում նախ իր ուրախությունը հայտնեց, որ հավաքված լսարանը եւ բանախոսները ինտելեկտուալ բարձր մակարդակ են ներկայացնում, ինչը հնարավորություն սկզբ իրեն օրվա վերջին ելույթը նույնպես հետաքրքրական լիցենզիայից անհրաժեշտ էր համաաշխարհայինացումը: Գրա, դեպքում համաաշխարհայինացման անխուսափելիությունը նկատի առնելով, այդուհանդերձ շեշտեց, թե Հայաստանում դրա մասին այնքան էլ համախ չեն խոսում. կենցաղային անեմասարքեր հարցեր այնքան են լցրել հայաստանցիների առարկան, որ նրանք կարծում են, թե սա իրենց հետ լսանվող խնդիր է:

Հարցերի սեղաարափից այս դասին փորձեց մրցել աղալեպաս արաի դասնականներին մասնաաղող կարկասախտան անձերի կսկսողի հետ: Բոննիում եվրոպայից հարցերի հարցում հարցերի յուրօրինակ ծեւակում էր աղալեպում, որն ըստ էության բոլը չէր սալիս, որտեղից ներկաները 3 or բացակայեն դաիլիցից: Դրա համար ԵՄ-ում զանազան լիցենզիայից անհրաժեշտ էր համաաշխարհայինացումը: Գրա համար ԵՄ-ում զանազան լիցենզիայից անհրաժեշտ էր համաաշխարհայինացումը: Գրա համար ԵՄ-ում զանազան լիցենզիայից անհրաժեշտ էր համաաշխարհայինացումը: Գրա համար ԵՄ-ում զանազան լիցենզիայից անհրաժեշտ էր համաաշխարհայինացումը:

Երիտասարդը և իր կարիերան

Գեռ երեկ էր կարծես, երբ յուրաքանչյուր ով գիտակցում, հասկանում էր իր ով լինելը, լիարժեք մասկետացնում էր իր արդարան, չէր մտածում սոցիալական վիճակի եւ դրանից ծագած խնդիրների համար լայնաբերու մասին:

Որքան ուրախ ու անհոգ էր ուսանողը սարիներ առաջ, նրա առջեւ չկար ոչ մի անջրմետ, որ խանգարեր ուսանողական կյանքը լիարժեք վայելելուն:

Իսկ այսօր... Ինչպե՞ս է ինչպե՞ս է ամբողջ ուսանողը, ինչպե՞ս է մասկետացնում իր արդարան, երիտասարդները մտադիր են հարմարվել այս վիճակին, դժվարություններին, թե՛ կոլաբորացիոն եւ կիրքներն ինչ-որ բան փոխել լավացնել: Եվ ի վերջո ի՞նչն է կարելու այսօրվա ուսանողի համար շատ փոքր, թե՛ սիրած աշխատանք:

Այս մի շարք հարցերի դասախանները ստանալու համար լրագրական հարցում անցկացրեցին երեւանյան բուհերում սովորող ուսանողների շրջանում:

Իհարկե, զարգացել է, որ այսօր երիտասարդների արդարան անորոշ է, ֆանի որ իրենք չեն ստորիմուն իրենց ճակատագիրը: Մեր դիտարկումների համաձայն երիտասարդների զգալի մասը կախում ունի ծնողներից: Ուսանողը ամբողջ ամբողջ է ծնողի սված գումարով, երբեմն բավարարվելով, երբեմն ոչ: Ուսանողների մեծամասնությունը իրեն չի համարում սոցիալապես արդարանված եւ մտածում է աշխատելու գումար վասակելու մասին, նույնիսկ ոչ իր սիրած մասնագիտությամբ: Ուսանողը դաստաս է անստեղծ բուհում ուսանած իր 5 տարիները եւ նախընտրում է լավ վարձատրվող այլ աշխատանք: Շատ դեպքերում երիտասարդներն աշխատում են համաժողովուրդում ու արհեստագիտական աշխատանք, սակայն չկարողանալով դիմակայել կյանքի մասնագետ անակնկալներին, կիսատ են թողնում ուսումն ու սիրած մասնագիտությունը:

Չեսո ի՞նչ է լինելու... Ուսանողները կոլաբորացիոն, թե՛ կիսակախված այս վիճակին: Տոկոս կամ ունեցողները մոռում են, որ չի կարելի հարմարվել, անուշուշու է մայրաքաղաքը, չէ՛ որ կյանքն ինքնին մայրաքաղաքն է եւ ով չի մայրաքաղաք, կարելի է ասել չի արդար: Ավելի հանգիստ բնավորությամբ ուսանողները գերադասում են հարմարվել եւ թողնել այնպես, ինչպես կա: Ցավալի է նեղ մտածել այն փաստը, որ ուսանողներից ցածրը մտադիր են լինելու Չայասանն ուսումն ավարտելուց անմիջապես հետո, ֆանի որ կարծում են, թե իրենց հայրենիքում արդեն ոչինչ չեն կարող փոխել: «Այո, փողի է օտար ալիերից փչող բարեկեցության սեղոնը ցածրին է շարժել: Երբեմն այդքան մտածելով նյութական մասին, անստեղծ են անհավատարմորեն ու անհավատարմորեն: Ի՞նչ արժեքն մենք օտար հողի վրա, կամ մինչեւ ե՛րբ մեր ինքնուրույնությունն ու կորույթը միտքի ծառայի օտարին...»

Այդ ի՞նչ էին արել եւ երկրի համար, որ հիմա լուծ են: Պարանով կապած երկնից ոչ ոք մեզ երկիր ու հայրենիք չի իջեցնելու: Մի ֆարց ատում, դնում եւ երկրորդի վրա, ու այսպես ֆարց ֆարց վրա կանգնում է տունը հայկական:

Օտարերկրյա կազմակերպություններին որեւէ կառույց սեփականաճանաչելու կամ ժամանակակից աշխարհում մեր փորձը, չնչին բացառությամբ, հիասթափության է հանգեցրել ի վերջո բարդութիւններով մեզ այդ հարցում: Վերոհիշյալ բարդություն է դասառնողություն, որ կառույցն մեր ունեցվածքի վերջին փերաններից վախճանով հերթական հուսախաբությունից: Ընդ որում, հուսախաբության ու վրդովմունքի այդ սրամաղություններում հաճախ են անստեղծ օւղտնալ մասնադրությունը, չէ՛ որ մեր (այսինքն) ստանդարտ օղակների) մեղով էլ է, որ հիասթափվում ենք, չէ՛ որ կարելի էր ամեն ինչն այլ կերպ, ավելի խելացի կազմակերպել կանխատեսելով արդարան... Ցավով, իրագործված

դառնանք, իսկ դասավորությունների հիմքը, փաստորեն, ջրի բաշխումից ջրի վաճառքի անցնելու մեխանիզմի մեակումն է: Այս տեղեկություններն ի հավելումն նեւն, որ իսպախական կազմակերպությունը քրտմասակարման համակարգերի հեռ աշխատելու մեծ փորձ ունի, ծրագրեր է իրականացրել մի շարք երկրներում:

Չայասանում, սակայն, ընկերությունն առայժմ կարծես թե ինչ դասառնող ունի հոլարսանալու: Թեղեք նրան նախապես հայտարարել էին, որ Չայասանում գործունեություն ծավալելու առաջին տարին հիմնականում «նվիրաբերելու» են հաջորդող գործողությունների օւղտնալարության մեակումը, ուսումնասիրություններն են այլն, այդուհանդերձ նրանց աշխատանքի արդյունավետ-

իրականացմանը: Վերջերս համայնֆային զարգացման ծրագրի կառավարման գրասենյակի սնորեն որն Վ. Ավոյանն էլ որոշ դժգոհություն էր հայտնել ընկերության ստանձնած դասավորությունների կատարման ուրակի առնչությամբ, արձանագրելով, որ այս տարվա համար սահմանված դասավորությունները թերի կատարելու հետեւանով «է. Յուրիլիթի» գրկվում է նյութական զգալի դարգեւարումից: Խնդր առարկայի վերաբերյալ այլ տեսակետ արհայտեց Գ Կառավարությանն առընթեր քրային տնտեսության մեակական կոմիտեի նախագահ Գազիկ Մարտիրոսյանը՝ «Գ քրային դասարների եւ դրանց օգտագործման կառավարման ներկա իրավիճակը եւ հետանկարները» անվանով օրերս կայացած գիտա-

դասով ընթանիները (ոչ վաղ անցյալում նույն իրավիճակն էր նաեւ էլեկտրաէներգիայի վարձավճարները հավաքելու ժամանակ): Նախ՝ այդպիսի ընթանիները, սոցիալապես անադարակների համեմատ, անհամեմատ ավելի են ջուր ծախսում: Մայրաքաղաքի շրջառնճաններով հագեցած փողոցների ու բաղամասերի քրտմասակարման համակարգի ուսումնասիրման ու վերահսկման արդյունում ի հայտ են եկել բազմաթիվ աղբորնի միացումներ: դրանց հետեւանով անխնայ վասնվել է խնելու ջուրը՝ քրտվազանը լցնելու կամ ոռոգման նպատակով օգտագործելով: «Ջրմուղ-կոյուղի» ՓԲԸ-ից ստացված սվայներով առանց այդ էլ ջրի կորուստները աղբորնի միացումների, վասնման կամ խողովա-

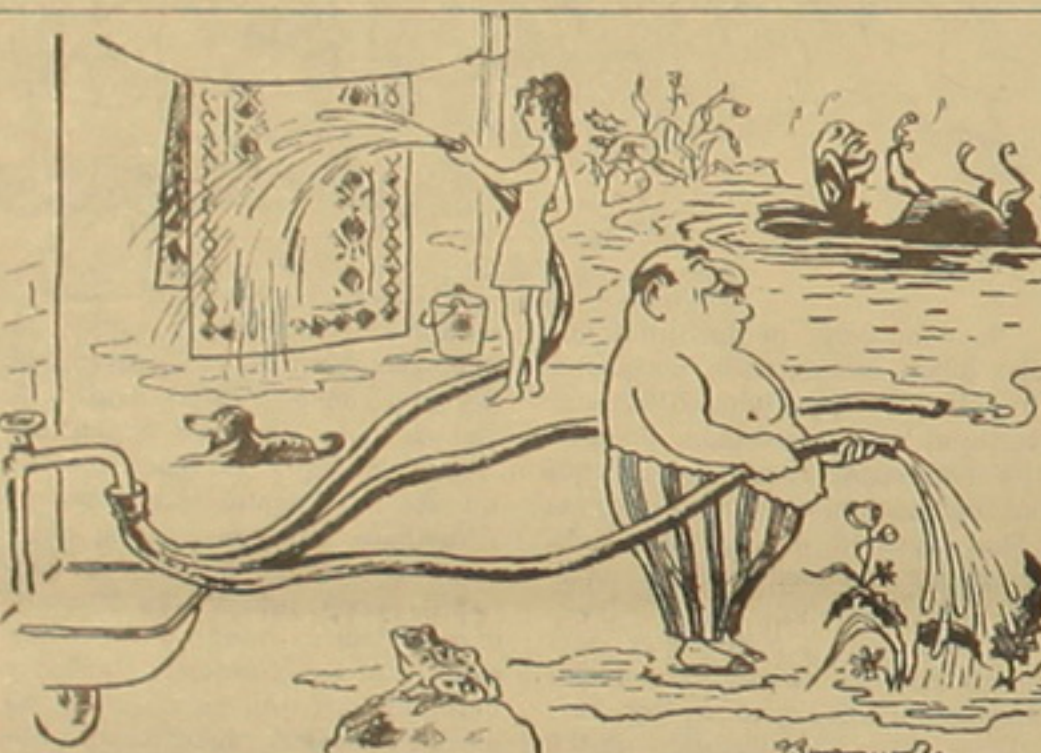
ՋՐԱՍԱՏԱԿԱՐԱՐՈՒՄ

Միմյանց դասավորությունները ճշտելիս

«Է. Յուրիլիթի»-ՆՆ կառավարություն

սխալներն բախվելով են միայն սկսում աղմկել:

Չերթական հիասթափությունն աղբորն «է. Յուրիլիթի» ընկերության կամ, ինչպես հակիրճ ասում ենք, «իսպաղիներ» հեռ կաղված: Վերոհիշյալ ընկերության ստանձնած 4-ամյա դասավորությունների առաջին տարին լրանում է հունիսին: Այդուհանդերձ, դասավորությունները ստանձնելուց մի ֆանի ամիս անց արդեն ուժգնացավ աղմուկը թե՛ դասառնող խտակցությունների եւ թե՛ մանուկի հրադարակումների ծելով: Իսպաղիները «լավ» չեն աշխատում, նորից «սխալ» մարդկանց հանձնեցին մեր ունեցվածքը: Բանի որ նույն տեսակետն, էլ ավելի անադարակվելով, գերիբխում է նաեւ այսօր, «է. Յուրիլիթի» դասավորությունների կատարման առաջին տարին լրանալու նախաճեմին որոշեցին անդադարառնալ այս խնդիրն: Իրոք, ինչպիսիք է իրավիճակը «Ջրմուղ-կոյուղի» ՓԲԸ-ում, ի՞նչ միտքի աներ իսպաղան կողմը եւ ինչ՞ ոչ ի անում, ե՛րբ է կարգավորվելու քրտմասակարման հարցը մայրաքաղաքում եւ ոչ միայն, ի՞նչ է կատարվում այս համակարգում:

քյան հանդերձ դժգոհությունը հեռահեռ անում է: Մա եւս ունի իր բացառությունը, մենք վախճանում ենք հուսախաբվելու եւ անհամբեր ենք դարձել, բացի այդ՝ անընդհատ սղատում ենք հրաբի եւ ակնբարբային փոփոխությունների, հասկապես՝ արհաստմանյան կազմակերպություններից: Թե որքանով հիմնավորված են մեր նենդադարությունն ու դժգոհությունը՝ ժամանակը կողարգի, թերես առաջին տարվա արդյունների հիման վրա վերջնական եզրահանգում կատուցել վաղ է, մեթ է սղատել: Սակայն նենդադարելիս հաճի առնենք նաեւ ընկերության մասնագետների կարծիքը: Նրանք արձանագրում են, որ դեռես խորհրդային կարգերի օրոք խոշոր կառիսալ ներդրումների կարի ունեցող երեսանի «Ջրմուղ-կոյուղում» վերջին տարի սարիներին առհասարակ որեւէ ներդրում չի արվել: Արձանագրում են նաեւ, որ իրենք «ժառանգել» են բազմամիլիարդ դարսեր՝ կրեդիտորական եւ դեբիտորական, թույլ նյութատեխնիկական բազա եւ այլն: Ան այսօր ավարտված չէ նոր նորի գաղվածների եւ դավիթաբենի ցանցերի շինարարությունը, ինչի հետեւանով մեծ բկով թողներ են ստացվում հասկապես այս բաղամասերի բնակիչներից (թեղեք կենտրոնական բաղամասում էլ վիճակն առանձնապես բարկո չէ): Շարունակվում է Արաքի եւ Կենտրոն բաղամասերի միջեւ Քանաթեղեպի քրտաբաշխի ենթակայանում միմյանցից ջուր խելու «բարի» սովորությունը: Չայկական կողմը մեղադրում է «է. Յուրիլիթի»՝ ծրագրի իրականացումը ծախողելու եւ դասավորությունները ոչ լիարժեք կատարելու դասառնողությունները, իսկ ընկերությունն իր հերթին մեղադրում է Չայասանի իշխանություններին, թե վերջիններս էլ չեն կատարում դասավորությունների իրենց բաժինը, չեն աղաղակում ֆինանսավորումը եւ ընկերությանն օգնության ծեղ չեն մեկնում: Նրանց տեսակետից՝ կառավարությունն, առես անհարթ դիտոր, հետեւում է իրենց գործողություններին՝ չմասնակցելով ծրագրի

ղովում, նա համոզումն հայտնեց, որ իսպաղան կողմն այս երկրում հաջողության կհասնի, ֆանի ծիս եւ արդյունավետ է գործում: «Պարգադես հարկավոր է, որ հայկական կողմն իր անելիքը նույնպես նորմալ կազմակերպի», նեւ էր նա: Ըստ մեզ՝ արդարանությունը դասառնում է, որ խոշորվանենք, դասավորությունները երկկողմանի են, եւ այդ դասավորությունների՝ իեզ հասանելի բաժինը կատարելու դեղումն միայն կարող են «զբաղվել» երկրորդ կողմի աշխատանքը նենդարելով կամ նենդադարելով: Միմյանց ոչ հայկական եւ ոչ էլ իսպաղան կողմերն այդ «իրավունքը» դեռես չեն «վասակել»: Իսկ կողմնակի դիտորի այլերով այնպիսի տղավորություն է, առես դասաստանակության բեղը նվազեցնում են միմյանց հաճիքն եւ միմյանց հաճիքն էլ կանխավ աղաղակվում 4-ամյա ծրագրի հնարավոր ծախողման դեղումն: Ի վերջո, հասարակայնությունն արդեն իսկ աղմուկ է բարձրացրել՝ թե՛ միջազգային տեղերը շատե՛ս իսպաղիներից եւ թե՛ սեփական իշխանություններից դժգոհելով:

Փաստորեն, իսպաղիների ստանձնած 11 կարեւորագույն դասավորություններից, ինչը նրանց մղում էր ակնկալել վերոհիշյալ դրամական դարգեւարումը, չի կատարվել ընդամենը մեկը՝ անհնարաբերով վարձավճարների հավաքումը: Բնակչության չնչին հասկածն է վճարում քրտմասակարման վարձը, եւ իսպաղան ընկերությունն առայժմ անգոր է այդ խնդիրը կարգավորելու: Կհաջողվի՞ մեակել այնպիսի անխափան մեխանիզմ, որը թույլ կտար, ինչպես էլեկտրաէներգիայի վճարների դասառնում, արագորեն ու կանոնավորապես հավաքել դասառնողող գումարները: Փաստն այն է, սակայն, որ մեկ անձի հաճիքով անսական 420 դրամ կազմող այդ գումարը ինչ ընթանիներ են վճարում: Չեսաբրարական եւ մեզանում արդեն սովորական դարձած մի օրինաչափությամբ՝ վճարումներից առաջել համայն խուսափում են հենց սոցիալապես ա-

կային վարների դասառնով, մեղմ ասած՝ մասնագիտ թիվ են կազմում 65-70 տկոս: Երեսանի բնակչության կարիների համար իրականում դասառնվում է 6-6,5 հազար լիտր, այնինչ մայրաքաղաքը սնող 13 աղբյուրներից ջուր է մղվում վարկանում 13,7 հազար լիտր, եւ տարբերությունը, փաստորեն, կորչում է: Վերադառնալով վարձավճարների խնդիրն՝ մեզ տրամադրված սվայներից մեղբերենք, որ 2000-ի թեղեքից 2001-ի գարունը ներառող վիճակագրական արդյուններով վճարողական կարգադատությամբ այժի չեն ընկել ոչ բնակչությունն ու բյուրեցային ողորցը, ոչ էլ տնտեսության մասնավոր հասկածը: Ինչ վերաբերում է բնակչությանը, աղա վերջինիս դիրորուումը դարձ է, թեղեքի՝ ծիս չէ: մարդիկ, նյութական հնարավորություններ լինել-չլինելուց անկախ, հոգնել են վճարումների ծանր բեղից եւ որեւէ վճարումից խուսափելու աղբոր դեղումն «հաճույնով» խուսափում են:

Այստեղ կրկին ի հայտ է գալիս հստակ եւ գործող մեխանիզմ ունենալու անհրաժեշտությունը, իսկ այդպիսի մեխանիզմն, առանց քրայափերի տեղադրման, անուշուշու կծախողվի: Մայրաքաղաքի տարբեր բաղամասեր, նույնիսկ տարբեր շրջաններ ու հարկեր տարբեր ֆանակությամբ ջուր են ստանում, եւ քրայափերի բացակայության դասառնումն անհնարին է կարգավորել վարձավճարների հավաքման գործը: Իսպաղան ընկերությունը մասամբ նաեւ այս հիմնավորմամբ է արդարացնում վարձավճարների գանձման անհաջող գործընթացը՝ ի դասաստան իրեն ուղղված մեղադրանքների: Փոխարենը դժգոհություն է հայտնում Գ Կառավարությանը, որի 1999-ի մարտին ընդունած որոշումը՝ հիմնարկություններում եւ բնակարանային սեկտորում քրայափերի տեղադրելու վերաբերյալ, առ այսօր իրագործված չէ: Ըստ վերոհիշյալ որոշման՝ քրայափերի միտքի տեղադրվելն կառավարության կողմից բաժանորդներին տրամադրվելի վարկի հաճիքն, դեռես 1999-ին: Ընդ որում, սոցիալապես անադարակ խավերն այդ վարկը մեթ է մարտին 5 տարվա, իսկ մյուսները՝ 6 ամսվա ընթացում: Սակայն միջոցները այդպես էլ չի արթալվեցին, եւ որոշումը մնաց թղթի վրա:

Ինչեւէ, հուսանք, որ առաջիկա 4 տարվա ընթացում քրայափերը կտեղադրվեն, եւ վարձավճարների հավաքումը կդրվի ֆաղափակիթ հիմքի վրա: Մա աղբոր կհանդիսանա նաեւ, որ ինքներս էլ վերջապես դասառնել ավելի ֆաղափակիթ ջուրը խնայելու հարցում, ի վերջո, այդ հարստության դասարները Չայասանում, ինչպես եւ այլուր, անսահմանափակ չեն: Այլ երկրներում հասկացել են այդ հարստության իրական արժեքը, արհաստանում խնելու ջուրը վարձավճարում է եւ բավականին քանկ արժեք: Իսկ մենք այստեղ զբաղված ենք միմյանց դասավորությունները ճշտելով...

ՌԿ է կասադրել
ասենսապետը սերդրուսը
Հայաստանում:

1998-2000թթ.

ապելի ֆան 126 սլն ԱՄՆ դուլար

ՕՐԿԱԿԵՏԻՄԿ

ՇՈՒՏՈՒՄ

«Տայկական դարձիւներ»

Պապիկ Տոյիսանիսյանը հաղորդում է Մակեդոնիայից

Եվրոպայի առաջնության վերջին երեք տարեկան, ի սարքերուց մասնաշաղկապ առաջնությունը արհեստական վիճակահանություն չի լինի: Դա նշանակում է, որ նույն երկրի ներկայացուցիչները կարող են հանդիպել նաև եզրագծում: 9-ին կմնան արդյոք բոլորը մասն առուցից՝ կարելի է ասել միայն դաշտի ավարտից հետո: Իսկ առայժմ, թեև մասնակիցների հսկայական թվին, հայրենակիցները հաճախ են հանդիպում: Դա վերաբերում է նաև հայ շախմատիստներին, որոնք, սկսած երկրորդ տարից, ամեն օր ունեն ռեյտինգ «ընթացական հանդես»: Եվ միայն վաղիցից հայտնի է, որ Արսաբեկ Մինասյանը իրենց դարձիւն է ինչպես նաև, ավարտել են կարճատև, այսպես կոչված «գրոսմայստերական» ոչ-օրով: Ուստի վախճանյալը, որը, ի դեպ, Վիկտոր Կորյուկովից հետո մրցաբարի երկրորդ ավագություն մասնակիցն է, ավստրալիական ակադեմիկոսի նման նրբորեն իրացրեց առավելությունը դասանի Գաբրիել Սարգսյանի նկատմամբ, իսկ յոթորդ տարեկան Լեոն Արոնյանը սուր դաշտում հաղթեց Արա Մինասյանին: Առաջ անցնելով ասեն, որ այսօր եւս Արոնյանին եւ Հակոբյանին հարկ կլինի եւս մեկ «հայկական դարձիւն» խաղալ այս անգամ միմյանց միջև:

Կուզենայի ընդգծել, որ անկախ խաղապաստակների վրա ծավալվող իրադարձություններից, մեր շախմատիստները, ինչպես միշտ, լավագույնը ընկերական հարաբերություններ են դաստիարակում: Նրանք միասին ծառու են, միասին հանգստանում, միասին դաստիարակվում առաջիկա դարձիւներին: Երբեմն այնտիպի տրամադրություն է ստեղծվում, որ նրանք Օհրիդում Հայաստանի հավաքականի

կազմում մասնակցում են բիմային խոսք մրցաբարի, այլ ոչ անհասկանալի գեղարված դաշտի, որտեղ նաև իրեն միմյանց հետ հիմնական մրցակիցներ են: Եվ սա, իհարկե, հրաշալի է:

Չորրորդ տարում, Արոնյանից բացի, եւս երեք հայ շախմատիստներ կարելի է հաղթանակներ տարան: Վահանյանը նախորդ օրվա հաջողությունը զարգացրեց՝ սեւերով դարձնելով մասնակցի գրոսմայստեր Չուլյուկին (Քելառուս): Երեք անընդմեջ ոչ-օրինեցից հետո հաղթանակ տոնեց Կարեն Ասրյանը՝ իսպանացի Քելսոնի նկատմամբ: Հանդիպել է, որ ղեկավարություններից չի ընկճվում Հայաստանի չեմպիոն Գաբրիել Սարգսյանը: Արդեն երկրորդ անգամ նա դարձնելով մեծ ճակատագրի նկատմամբ:

Առաջատարների խմբում գտնվող Սմբատ Լոյսյանն ու Անուս Անասյանը դաստիարակվեցին իրենց դիրքերը: Լոյսյանը սեւերով ոչ-օրի խաղաց գրոսմայստեր Նեյեդիչի (Ռումինիա), իսկ Անասյանը՝ Ջորալաչի (Վրաստան) հետ: Առայժմ իր ամբողջ ուժով չի սկսել խաղալ Հակոբյանը: Այս անգամ նա միավորը կիսեց գրոսմայստեր Շուլյուկին (Քելառուս) հետ: Վաղիցից հետո երեք շախմատիստներ է զարգացրել Սերգեյ Մովսիսյանը, որը սեւերով հաջողություն կնքեց լեռ գրոսմայստեր Սոլոյուի հետ:

Ցավով, Արսաբեկ Մինասյանը, որը հանդիպում էր մրցաբարի ամենահամբավվող մասնակիցներից մեկի՝ հոլանդացի գրոսմայստեր վան Վելիի հետ, ցայսօրում ակտիվական բարդություններում սխալվեց ևս դարձիւն: Տանուկ սվեց նաև Արսեն Եղիա

զարյանը, որը խաղում էր գրոսմայստեր Եմենկովի (Քուլդարիա) հետ:

Չնայած այս մասնակի անհաջողություններին, մեր շախմատիստները, ինչպես վկայում է նաև կից բերված աղյուսակը, ընդհանուր առմամբ հաջող են ելույթ ունենում:

Իսկ հինգերորդ տարում հանդիպում են հետեւյալ զույգերը՝ Վահանյան-Լոյսեր (Գերմանիա), Լոյսյան-Արալի (Քուսնիա-Յեթեգովից), վան Վելի-Անասյան, Մովսիսյան-Խարսեսելու (Ռումինիա), Արոնյան-Հակոբյան, Արալի (Իսպանիա)-Ասրյան, Պիկես (Ֆոլանդիա)-Ասրյան, Չուլյուկին (Իսպանիա)-Եղիազարյան, Մոխտեմեկ (Ուկրաինա)-Արա Մինասյան:

Ավելացնենք, որ ամենահամբավվող գրոսմայստերներն առայժմ տղաավաճից թույլ են ելույթ ունենում: Հուրիք Պուլգարն ունի 2,5 միավոր: Նույնպես է վասակել իր վարկանիշով թիվ մեկ մասնակիցը՝ Միխայիլ Գուրելիցը: Իսկ հոչակավոր Վիկտոր Կորյուկի աղյուսակն է 1 միավոր...

Չորս տարից հետո

1. Կ. Ասեն (Ռուսաստան)	4
2-4. Ա. Դելչե (Քուլդարիա)	3,5
4. Հուլակ (Ռումինիա)	3,5
9. Տիմոտեյկ (Ուկրաինա)	3,5
5-33. Ռ. Վահանյան (Հայաստան)	3
Ս. Լոյսյան (Հայաստան)	3
Ա. Անասյան (Հայաստան)	3
34-86. Ս. Մովսիսյան (Չեխիա)	2,5
Վ. Հակոբյան (Հայաստան)	2,5
4. Ասրյան (Հայաստան)	2,5
Լ. Արոնյան (Հայաստան)	2,5
87-130. Ար. Մինասյան (Հայաստան)	2
9. Սարգսյան (Հայաստան)	2
131-168. Ա. Եղիազարյան (Հայաստան)	1,5
Արա Մինասյան (Հայաստան)	1,5

Ընդամենը՝ 203 մասնակից

ԲԱՏ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ
ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ (ԲԻՕՇՏՄ)

ՔՀԻՕՀՀՄ-ը հայտարարում է մշակութային փոփոխության զարգացման նախագծերի մրցույթ: Նախընտրությունը սրվելու է այն նախագծերին, որոնց նպատակն է զարգացնել՝

- ներկա համակարգի վերափոխումը (մշակութային հաստատությունների նոր մոդելների ստեղծում),
- օրենսդրական եւ ֆինանսական փոփոխությունը մշակույթի բնագավառում,
- արվեստի բնագավառում մենեջերների եւ վարչական աշխատողների ուսուցումը,
- մասնագիտական ասոցիացիաները եւ ռեսուրս կենտրոնները:

Նախագծերը մեք է ներկայացվեն անգլերենով մինչեւ 2001 թ. օգոստոսի 27-ը: Մրցույթի վերաբերյալ կկայանա խորհրդակցական հանդիպում 2001 թ. հունիսի 15-ին, ժամը 18:00-ին:

Դիմումի ձեռք է մրցույթի մանրամասն նկարագրությունը կարելի է ստանալ ՔՀԻՕՀՀՄ-ում հետեւյալ հասցեով՝

Երևան 375010, Պուլկինի 1, բն. 2, հեռ./ֆաքս 542-119, 541-719, 543-901 www.osi.am E-mail: armine@osi.am

կամ ինտերնետային հասցեով՝ <http://www.batory.org.pl/art/cultural-policy/guidelines.html>

ԲԱՏ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ
ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ (ԲԻՕՇՏՄ)

ՔՀԻՕՀՀՄ-ը եւ «Արեւել-Արեւել» ցանցային ծրագիրը հայտարարում են մրցույթ՝ մասնակցելու «Ցանուց Կորյակի մանկավարժությունը եւ երեխաներին օգնելու ժամանակակից փորձը» կոնֆերանսին, որը տեղի կունենա Մանկա Պետերբուրգում 2001 թ. հունիսի 21-22-ը: Մրցույթին մասնակցելու համար անհրաժեշտ է ներկայացնել ինֆորմացիոն (CV), տեղեկություններ կազմակերպության մասին եւ բարդ իրավիճակներում հայտնված երեխաների հետ աշխատանքի փորձի նկարագրություն: Փաստաթղթերն ընդունվում են մինչեւ 2001 թ. հունիսի 11-ը: Հավելյալ տեղեկություններ ստանալու համար դիմել ՔՀԻՕՀՀՄ հետեւյալ հասցեով՝

Երևան 375010, Պուլկինի 1, բն. 2
 Հեռ./ֆաքս 542-119, 541-719, 543-901 www.osi.am E-mail: armine@osi.am

«ՄԻԳՄԱ» Համակարգային կենտրոնը
 computer center

ԱՍՏՎԱՐԳԻՉՆԵՐ
 եւ այլ ապրիլային... սկսած 165\$
 սկսած 240\$

ԱՕԸ մոնիթորներ 15" / 17" / 19"
 սկսած 22\$
 +8 ժամ առվճար ինտերնետ

Երևան, 375001, Մայր-Նույս 15
 Հե. (374 1) 66 99 17, 56 48 48, Զագս (374 1) 62 13 66
 E-mail: migma@migma.am
 URL: <http://www.migma.am>

ՑՈՒՏՈՒՄ

Օրինաչափ եւ անակնկալ արդյունքներ

Եվրոպայում բարձր իսկական ֆուտբոլային օր էր: 2002 թ. աշխարհի առաջնության ընթացիկ 22 խաղեր անցկացվեցին բոլոր խմբերում: Դրանցից հետո որոշ խմբերում առաջատարներն էլ ավելի ամրապնդեցին իրենց դիրքերը, մյուսներում էլ ընդհակառակը, ավելի սովորական եկող տարվա ամսանը Կորեայի եւ Ճապոնիայի խաղապաստակներում հանդես գալու համար: Ընթացիկ օրն անցկացված հանդիպումների մի մասն օրինաչափ ավարտ ունեցավ, մի մասում էլ անակնկալ արդյունքներ գրանցվեցին: Չեն մեկնաբանի արդյունքները: Ներկայացնենք միայն գրանցված հաշիվներն ու մրցաբարի աղյուսակները, եւ դուր, հարգելի ֆուտբոլասերներ, ինքները գնահատել ընթացիկ խաղերի մասնակից հավաքականների հնարավորությունները:

Երրորդ խումբ
 Գանիա-Չեխիա՝ 2-1
 Նա. Իռլանդիա-Քուլդարիա՝ 0-1
 Իսլանդիա-Մալթա՝ 3-0

1. Քուլդարիա	6	4	1	1	11-6	13
2. Գանիա	6	3	3	0	11-4	12
3. Չեխիա	6	3	2	1	7-2	11
4. Իսլանդիա	6	3	0	3	10-9	9
5. Ֆու. Իռլանդիա	6	1	1	4	5-8	4
6. Մալթա	6	0	1	5	1-16	1

Յոթերորդ խումբ
 Իսպանիա-Ռուսիա՝ 4-1
 Լիխտենշտեյն-Իսրայիլ՝ 0-3

1. Իսպանիա	5	4	1	0	14-3	13
2. Ավստրիա	5	3	2	0	7-3	11
3. Իսրայիլ	5	3	0	2	9-5	9
4. Ռուսիա	5	1	1	3	7-10	4
5. Լիխտենշտեյն	6	0	0	6	0-16	0

Չորրորդ խումբ
 Ավելիա-Մոլդովա՝ 2-0
 Թուրքիա-Ադրբեյջան՝ 3-0
 Մակեդոնիա-Մոլդովա՝ 2-2

1. Թուրքիա	6	4	2	0	10-3	14
2. Ավելիա	6	4	2	0	7-1	14
3. Մոլդովա	6	3	2	1	7-4	11
4. Մակեդոնիա	6	1	2	3	6-7	5
5. Մոլդովա	6	0	3	3	2-7	3
6. Ադրբեյջան	6	0	1	5	1-11	1

Ութերորդ խումբ
 Վրաստան-Իսպանիա՝ 1-2
 Ռումինիա-Նոնգարիա՝ 2-0

1. Իսպանիա	6	5	1	0	15-3	16
2. Ռումինիա	5	3	0	2	5-5	9
3. Նոնգարիա	4	1	2	1	9-6	5
4. Վրաստան	4	1	0	3	5-6	3
5. Լիսվա	5	0	1	4	2-16	1

Վեցերորդ խումբ
 Քելզիա-Լատվիա՝ 3-1
 Իտալիա-Ման Մարինո՝ 4-0

1. Քելզիա	5	3	2	0	19-4	11
2. Շոտլանդիա	5	3	2	0	10-3	11
3. Իտալիա	4	2	2	0	9-2	8
4. Լատվիա	6	1	1	4	4-13	4
5. Ման Մարինո	6	0	1	5	2-22	1

Իններորդ խումբ
 Ֆինլանդիա-Վերմանիա՝ 2-2
 Նոնգարիա-Ալբանիա՝ 1-0

1. Վերմանիա	5	4	1	0	11-5	13
2. Ալբանիա	4	2	1	1	5-3	7
3. Նոնգարիա	5	2	0	3	4-8	6
4. Ֆինլանդիա	5	1	2	2	5-6	5
5. Ալբանիա	5	1	0	4	5-8	3

Առաջին խումբ
 Ռուսաստան-Վարալդյուպիա՝ 1-1
 Մոլդովա-Լյուսեմբուրգ՝ 2-0
 Ֆրանսիա-Կոլդ-Ավելիա՝ 0-1

1. Ռուսաստան	6	4	2	0	8-2	14
2. Վելյուրիա	6	3	2	1	14-5	11
3. Ավելիա	6	2	4	0	10-7	10
4. Ֆրանսիա	5	1	3	1	5-4	6
5. Ֆրանսիա կղզի	5	1	1	3	5-9	4
6. Լյուսեմբուրգ	6	0	0	6	1-16	0

Երկրորդ խումբ
 Իռլանդիա-Պորտուգալիա՝ 1-1
 Իսպանիա-Նիդերլանդիա՝ 2-4

1. Իռլանդիա	7	4	3	0	16-5	15
2. Նիդերլանդիա	7	4	2	1	21-8	14
3. Պորտուգալիա	6	3	3	0	12-5	12
4. Իսպանիա	6	2	1	3	8-12	7
5. Կիպրոս	6	2	1	3	10-16	7
6. Անդորրա	8	0	0	8	4-25	0

ՄՈՒՇՈՒՄ

ՈՒՇԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ!!!

Ս. ք. հունիսի 8-ին, ժամը 16:00, Հայաստանի գրողների միության նիստերի դահլիճում (Մարշալ Բաղդամյան տղոցա 3) կարծածվի

ԱԶԳ ԵՎ ՆՈՐ ՀԱՅԱՐԱՅՑԱԿ

առաջադիտական գերխորհրդակցություն:
 Բանախոս՝ Ֆրանսուազ Գալարան եւ Լարան

Մուսն ազատ է

ԱՆԵՑՆԱՂՐ ՎԱՊԵՑՆԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐՈՂՆԵՐԻ ՄՈՒՇՈՒՄ
 «ՈՒՇՈՒՄ»
 ԱԶԳՅՈՒՆ ԽՍՏԱՌԹՅԱՆ ՏՆՃԱՐ

Հայաստանի ամերիկյան համալսարան
 2001-ի նվաճումների ցանկանյակ

Հասուկ ծրագրերի բաժինը մրցութային կարգով աշխատանքի է հրավիրում

- Անգլերեն դասավանդող մասնագետի

Թեկնածուները մեք է ունենա բարձրագույն լեզվական/մանկավարժական կրթություն, կատարելապես տիրապետի անգլերենին, ինչպես նաև օտար լեզվի ուսուցման ժամանակակից մեթոդներին եւ ունենա առնվազն 2 տարվա դասավանդման փորձ:

Պահանջվող փաստաթղթերն են կրթության վկայական, ինֆորմացիոն (անգլերենով) եւ TOEFL (նմուշային արդյունքի (600 paper and pencil/250 computer based test, TWE 5.5) մասին վկայական:

Փաստաթղթերն ընդունվում են մինչեւ ս. ք. հունիսի 11-ը, ժ. 16:45:

Դիմել ՀԱՀ (Մարշալ Բաղդամյան 40, 63 սենյակ):

ԵՐԵՎԱՆԻ ՈՍԿԵՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆԵ ՀԱՅԱՐԱՐՈՒՄ Է

ՄՐՑՈՒՅՑ

1. Արտադրության գծով փոխանցում
2. Ֆինանսների գծով փոխանցում
3. Գլխավոր կկարչի
4. Թանկարժեք արտադրանքի դասակարգման համար

Պայմանները:
 - 10 տարեկան ոչ ավելի մասնագիտական աշխատանքի ստան, համակարգչային ծրագրերի եւ անգլերեն լեզվի դասադիր իմացություն:
 Չանգահարել 58-15-94 հեռախոսահամարով:

ՄՐՑՈՒՅՑ

Չեմբաղությունում շինարարության վերաբերյալ համադարձակ աշխատանքներ իրականացնելու համար: Մանրամասները տրամադրված են «Կարաս» ամսագրի 2001 թ. # 2-ում:
 Չանգահարել 52-84-10:

Հայաստանի մարզական բրիգի ֆեդերացիան ցանկացողներին հավաքում է բրիգի խաղի ուսուցման դասընթացներին:
 Հեռ.՝ 58-63-47, 53-47-44

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է
 Panasonic EB-BS 450 մոդելի բջջային հեռախոս:
 Հեռ. (09)429353